

EUROOPA KOHTU OTSUS

20. veebruar 1979*

Tagatise vabastamine

Kohtuasjas 122/78,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Pariisi Tribunal Administratif'i poolt esitatud taotlus, millega soovitakse saada eelotsus nimetatud kohtus pooleli olevas hagis järgmiste poolte vahel:

S.A. Buitoni

ja

Fonds d'Orientation et de Régularisation des Marchés Agricoles

komisjoni 5. märtsi 1976. aasta määruse nr 499/76, millega muudetakse määrust 193/75, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad põllumajandustoodete sisse- ja väljaveolitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamiseks (EÜT L 59, lk 18), artikli 3 kehtivuse ja tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president H. Kutcher, kodade esimehed J. Mertens de Wilmars ja Lord Mackenzie Stuart, kohtunikud A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keefe, G. Bosco ja A. Tuffait,

kohtujurist: F. Capotorti,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

1. Pariisi Tribunal Administratif esitas oma 22. märtsi 1978. aasta otsusega EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel kohtule eelotsuseküsimuse komisjoni 5. märtsi 1976. aasta määruse nr 499/76, millega muudetakse 17. jaanuari 1975. aasta määrust 193/75 (EÜT L 25, lk 10), millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad põllumajandustoodete

---

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

sisse- ja väljaveolitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamiseks (EÜT L 59, lk 18), artikli 3 kehtivuse ja tõlgendamise kohta.

2. Euroopa Kohtule esitatud eelotsusetaotlusest nähtub, et põhikohtuasja hagejale, kes oli tagatise tingimusel saanud sisseveosertifikaadid kolmandatest riikidest pärit tomatikonsentraatidele ja need kaubad litsentside kehtivusaja jooksul importinud, keelduti Prantsuse Sekkumisameti otsusega tagatist vabastamast põhjendusel, et ta ei olnud esitanud ametile vajalikke sisseveotõendeid määruse nr 499/76 artiklis 3 sätestatud ajavahemiku jooksul.

3. Siseriiklikus kohtus toimunud menetluses, kuhu hageja esitas selle otsuse vastu hagi, nõudis hageja määruse nr 499/76 artikli 3 kehtetuks tunnistamist eelkõige põhjusel, et see rikub proportsionaalsuse põhimõtet, ning väitis, et see artikkel on vastuolus ühenduse tagatiste süsteemi eesmärgi ja mõttega.

4. Neid asjaolusid arvestades taotles siseriiklik kohus Euroopa Kohtult eelotsust nimetatud artikli kehtivuse ja tõlgendamise kohta.

5. Vastavalt komisjoni 17. jaanuari 1975. aasta määrusele nr 193/75 sõltub siseriiklike sekkumisametite poolt sisse- või väljaveolitsentside väljastamine tagatise andmisest, nagu märgitud nimetatud määruse preambuli kuuendas põhjenduses, et tagada sisse- või väljaveokohustuse täitmine litsentsi kehtivusaja jooksul.

6. Määruse artikli 17 lõike 2 sätetest nähtub, et tagatise vabastamine sõltub tõendite esitamisest sisse- või väljaveoga seotud tolliformaalsuse lõpuleviimise kohta ning need tõendid tuleb esitada vastavalt artikliga 3 kehtestatud reeglitele, esitades koopia litsentsist, mille on kinnitanud asutus, kus need formaalsused täideti.

7. Määruse artikli 18 lõike 1 kohaselt vabastatakse tagatis „niipea kui on esitatud artikli 17 lõigetes 2 ja 3 ... nimetatud tõendid”.

8. Määruse artikli 18 lõigete 2 ja 3 alusel minetatakse kogu tagatisest juhul, kui sisse- või väljaveetud netokogus on alla 5% litsentsil näidatud netokogusest, kuid liikmesriigid võivad selle vabastada proportsionaalselt toodete kogusele, mis on võrdne vähemalt selle protsendiga, mille kohta artikli 17 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tõendid on esitatud.

9. Määruse nr 499/76 artikliga 3 lisati määruse 193/75 artiklile 18 lõige 4, mille alusel minetatakse tagatises juhul, kui tõendeid ei ole esitatud kuue kuu jooksul pärast litsentsi kehtivuse lõppemist, va vääramatut jõu esinemisel.

10. Määruse nr 499/76 preambuli kolmandast põhjendusest selgub, et see säte lisati „halduslikel kaalutlustel”.

11. Põhikohtuasja hageja väitis eelkõige, et sama karistuse kohaldamine selle sisseveokohustuse täitmata jätmise korral, mille jaoks tagatis väljastati, ja pelgalt ettenähtud ajavahemiku jooksul korrektselt täidetud kohustuse täitmise tõendite esitamisega viivitamise korral on vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.

12. Oma kirjalikes märkustes väidab komisjon, et määruse nr 499/76 artiklit 3 õigustab asjaolu, et enne selle sisseviimist olid tagatisest ilmajäämise ajavahemikud liikmesriigiti erinevad, mis viis hulgimüüjate diskrimineerivale kohtlemiseni ja tagatiste süsteemi moonutamiseni, sest süsteemi eesmärk on võimaldada ühendusel teada täpset turuolukorda.

13. Lisaks oli vaja haldustasandil kehtestada ajavahemik, mille jooksul toimikud lõplikult suletakse.

14. Komisjon rõhutas suulise menetluse käigus siiski ka seda, kui oluline teavitav roll sisse- ja väljaveolitsentside süsteemis on hulgimüüjate poolt riiklikele pädevatele asutustele sisse- või väljaveotehingute lõpuleviimise kohta esitatavatel tõenditel, milleks on asutuse, kus täideti tolliformaalsused, poolt kinnitatud koopia litsentsist.

15. Siseriiklikud ametid ja nende kaudu ühenduse asutused saavad vaid nende tõendite esitamise kaudu täpset teavet litsentside alusel tegelikult tehtud tehingute arvust.

16. Mis puutub proportsionaalsusega seotud küsimust, siis tuleb uurida, kas määruse nr 499/76 artiklis 3 sätestatud karistus selles sättes ette nähtud tõendite esitamise ajavahemiku eiramise eest on suurem kui taotletava eesmärgi saavutamiseks kohane ja vajalik.

17. Sellega seoses tuleks ühelt poolt meenutada, et määruse nr 193/75 preambuli kuuendast põhjendusest nähtub, et tagatiste süsteemi eesmärk on tagada, et vabatahtlikult võetud sisse- või väljaveokohustus täidetakse selleks väljastatud litsentsi kehtivuse ajal.

18. Nagu juba märgitud, on määruse artikli 18 lõigete 2 ja 3 alusel kohustuse täitmata jätmise eest kehtestatud karistus sisuliselt proportsionaalne rikkumise raskusastmega.

19. Teiselt poolt ei ole määruse nr 499/76 artikli 3 sätetes, mis on tingitud „halduslikest kaalutlustest”, ette nähtud ainult tõendite esitamiseks kohustuslik ajavahemik, vaid ka kogu tagatisest ilma jäämine, kui ajavahemikust kinni ei peeta.

20. See põhikaristus, mida kohaldatakse rikkumise puhul, mis on oluliselt vähem tõsine kui selle kohustuse täitmata jätmine, mida tagatis peab tagama, ja mida sanktsioneerib sisuliselt proportsionaalne karistus, tuleb lugeda seetõttu liiga raskeks arvestades haldustõhususe eesmärke sisse- ja väljaveolitsentside süsteemis.

21. Tõendite esitamisega viivitamise tõttu tekkinud ebameeldivusi arvesse võttes oli komisjonil küll õigus sisse viia määruse 499/76 artiklis 3 sätestatud ajavahemik tõendite esitamiseks, kuid see oleks pidanud sanktsioneerima ajavahemiku eiramise korral asjaosalistele karistuse, mis on oluliselt leebem kui kogu tagatisest ilma jäämine ja on sellest eiramisest tingitud praktilise tagajärjega rohkem seotud.

22. Isegi kui haldustõhusus nõuab, et toimikud ei tohi jääda määramata ajaks avatuks, tuleb siiski märkida, et sellise ajavahemiku eiramine on oma olemuselt erakorraline, sest see on vastuolus asjaomase sisse- või väljavedaja huvidega, kes tavaliselt soovib tagatise vabastamist nii pea kui võimalik.

23. Seetõttu tuleb vastata siseriikliku kohtu poolt esitatud küsimusele, et määruse nr 499/76 artikkel 3 on kehtetu.

Kohtukulud

24. Kulud, mida kandis Euroopa Ühenduste Komisjon, kes esitas kohtule märkused, ei kuulu hüvitatamisele.

25. Kuna käesolev menetlus on põhikohtuasja poolte jaoks üks osa siseriikliku kohtu menetluses olevast kohtuasjast, siis langetab kohtukulude kohta otsuse siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

vastates talle Pariisi Tribunal Administratif'i poolt 22. märtsi 1978. aasta otsusega esitatud eelotsuseküsimusele, otsustab:

Tunnistada komisjoni 5. märtsi 1976. aasta määruse nr 499/76 artikkel 3 kehtetuks.

Kutcher   Mertens de Wilmars   Mackenzie Stuart   Donner   Pescatore

Sørensen   O'Keeffe   Bosco   Tuffait

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 20. veebruaril 1979. aastal Luxembourgis.

A. Van Houtte

H. Kutcher

Kohtusekretär

President